

19. NODARBĪBAS

Sākumā izlasīsim kādas nodarbību dalībnieces 10. brīvlaika darbiņu. (16. nodarbībā š. g. 10. marta numurā). Darbiņā bija zīmējums — sena latviešu dzīvojamā istabā, un trīs jautājumi: kādi mājas laudis zīmējumā redzami un ko tie katrs dara, kādā gada un kādā dienas laikā?

Lūk, ko dalībniece raksta:

„Latviešu lauku sēta ir skaista un piemīlīga visos gada laikos. Ziemā, kad visi lauki un meži tinušies baltā sniega segā, tāds pats miers šķiet esam pārņēmis darbīgos laudis. Iestājies atpūtas laiks, jo, atskaitot parastās ikdienas gaitas, visi lauku darbi ir apdarīti. Klētis un pagrabi ražas pilni. Ziemas dienas ir īsas, to-

ties vakari gaļi. Ziemas vakaros mājas laudis sanāk siltajā saimes istabā. Skalām jautri sprēgājot, ir pietiekami gaišs. Parasti šādos ziemas vakaros laudis sanāk arī no tuvākām kaimiņu mājām, līdzīgi ņemot darbu. Skalu, kas ir ietaisīts pie siltās krāsns, uzmana vecaistēvs. Viņam lieli draugi ir bērni. Lielākiem zēniem un meitenēm vecaistēvs māca un atprasa pātarus (kā toreiz tas bija), tad vecaistēvs stāsta pasakas. Ak, kas tās ir par pasakām...

Mazākais brālītis vēl nekur nepedalās, viņš dzīvo savā jaukajā, bezrūpīgajā bērna pasaulē. Lielā māsa un kaimiņu Ilze strādā smalkus rokdarbus. Ilze ada rakstītus cimds, 'i'ā māsa ievēl villainei rakstu. Vecā māte dūcina savu ratiņu un šķetīņa

vienmērīgu, glītu pavedienu, — tādu pašu, kā vērpējas atmiņas. Māte atālākā istabas stūrī sēž aiz aužamām stellēm, kur balts un gluds kā dzimtenes lielceļš slīd audekls. Tādēļ viņa arī zīmējumā nav redzama, tāpat kā vīrieši, kas, novietojusies tuvāk durvīm, vij striķus un gludus grožu ritulus, sacenzdamies darbā, dziesmās un asprātībās. Tā, kopā daloties darba pamācībās, padomos, dziesmās un nostāstos, gaļie ziemas vakari paiet nemanot. Kaimiņu laudis taisās mājup.”

Izložējot starp šīs nodarbības dalībniekiem, maija mēnesī laikrakstu Latvija saņems: Aija Lasmane, Augustdorfā (Vācijā), Mārtiņš Miķelsons Tannā (Francijā) un Bruno Bindemans, Maple Moun (ASV).

22. aprīlī bija Ūsiņa diena. Latviskā gada izkārtojumā senie latvieši Ūsiņa dienu svinēja Lapu mēneša 10. dienā. Ūsiņš — saules vedējs; sākas vasara. Viņš ir zirgu un bišu pārstāvis. Ūsiņdiena ir pirmā pieguļnieku diena; lopus laiž ganībās. Simboliskās izdarības: rumulēšanās, lai būtu modrs. Ūsiņdienas simboliskie ēdieni ir gailis un olu kultenis. Šos ēdienus gatavo pieguļnieku ugunskurā. Olas — apslēptās dzīvības un auglības simbols, gailis — gaismas un modrības saucējs, lai būtu modrība pieguļniekiem, ganiem un visiem māju ļaudīm vasaras darbos.

Pār kalniņu Ūsiņš jāja
Ar akmeņa kumeliņu:
Tas atnesa kokiem lapas,
Zemei zaļu apsēdīņu.

Kumeliņš bubināja,
Lai es jāju pieguļā.
Es nojāju pieguļā
Baltābola kalniņā.

Ūsiņam gaili kāvu
Devītiem radziņiem,
Lai tas manus zirgus gana
Visu gaļu vasariņu.

Ej, Ūsiņ, labais vīrs,
Jā man līdz pieguļāi,
Es guntīņas kūrējiņš,
Tu kumeļu ganītājs.

Pasaules tālēs augsim vienoti Latvijai
Vientuļo mazskautu vadītājs